

C129 – OND13

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2008-2009

12 februari 2009

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING, WETENSCHAP EN INNOVATIE

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de tolkuren in het volwassenenonderwijs	1
Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de tolken Vlaamse Gebarentaal in het onderwijs	3
Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de praktijktoets leerzorg	5
Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de opleidingen die leiden tot het diploma Hoger Opvoedkundige Studiën (DHOS) en getuigschrift Hoger Opvoedkundige Studiën (GHOS)	12
Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de voetbalacademie als huisonderwijs	14
Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de stilgevallen nieuwe opleidingen hoger beroepsonderwijs (hbo)	17

Waarnemend voorzitter: mevrouw An Michiels

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de tolkuren in het volwassenenonderwijs

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb een vraag over de tolkuren in het volwassenenonderwijs. In het voltijds onderwijs krijgen leerlingen en de school een pakket tolkuren. De leerling en school kunnen vrij bepalen hoeveel uren zij uit dit pakket inzetten voor vak X en hoeveel uren voor vak Y. De verdeling van de uren tussen verschillende vakken speelt geen rol.

Ik verneem nu dat dit in het volwassenenonderwijs niet meer mogelijk is. De tolkuren zijn echt gebonden aan een module. Bijvoorbeeld als dove Jan 20 tolkuren ontvangt voor vak X en 20 tolkuren voor vak Y, dan is het verboden dat Jan voor vak X 26 uur gebruikt en voor vak Y 14 uur. Deze regeling is niet handig voor de cursist. Zijn pakket is in uren al beperkt, en door dit systeem beschikt de cursist/school niet over de autonomie om eigen accenten te leggen.

Het is trouwens ook niet handig voor de tolkbemiddelingsdienst, want het Communicatie Assistentie Bureau (CAB) kan toevallig altijd een tolk vrij hebben voor vak X, en slechts af en toe voor vak Y.

Daarbij komt ook nog dat de student een minimum aantal modules moet halen om het recht op kinderbijslag niet te verliezen. Daarvoor moet hij lessen volgen in verschillende scholen voor volwassenenonderwijs, dus in instelling X, Y en soms ook Z. Telkens moet voor iedere instelling en iedere module apart weer een gedetailleerd dossier opgemaakt worden.

Mijnheer de minister, waarom is de regelgeving met betrekking tot het toekennen van tolkuren in het volwassenenonderwijs zo gedetailleerd en inflexibel opgezet? Waarom kan niet dezelfde regeling gelden als voor het voltijds secundair onderwijs?

Bovendien stel ik me ook grote vragen bij de praktijk van het departement Onderwijs en Vorming om enkel te communiceren met de gastscholen. Hoewel het de ouders zijn van de studenten die het hele dossier voorbereiden en indienen, worden zij niet automatisch rechtstreeks op de hoogte gebracht van alle beslissingen en wijzigingen vanuit het departement. Dit getuigt volgens mij van

weinig respect en ook een beetje van betutteling. Daarbij komt dat in tegenstelling tot het voltijds onderwijs, de betrokkenen in het volwassenenonderwijs niet kunnen rekenen op ondersteuning vanwege een gongbegeleider, waardoor alle administratieve rompslomp volledig op de schouders van de ouders/student valt.

Tot besluit, wanneer mogen we eindelijk heldere en vooral eenvoudige procedures verwachten met betrekking tot de toekenning van de tolkuren? Wanneer zullen de ouders en studenten als rechtstreeks betrokkenen op hetzelfde moment op de hoogte worden gebracht als de gastscholen? Uw voorzitter, mevrouw Gennez, had recent de mond vol van administratieve vereenvoudiging. Waar wacht u nog op om binnen uw eigen departement ook het verschil te maken?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: De mogelijkheid om tolkuren in te zetten in het volwassenenonderwijs werd vorig schooljaar ingevoerd op mijn initiatief. Tijdens dat eerste schooljaar 2007-2008 heeft mijn administratie voor de toekenning van de tolkuren de bestaande aanvraagprocedure uit het leerplichtonderwijs gehanteerd. Op het einde van dat schooljaar hebben we die procedure uitvoerig geëvalueerd en bijgestuurd. Dat was nodig omdat de organisatiestructuur van het volwassenenonderwijs sterk verschilt van die in het leerplichtonderwijs. Eenzelfde aanvraagprocedure bleek daarbij niet hanteerbaar te zijn.

De nieuwe aanvraagprocedure is veel flexibeler en speelt in op het organisatiemodel van het volwassenenonderwijs. Zo kan men bijvoorbeeld het hele jaar door tolkuren aanvragen, terwijl dat voordien slechts twee keer per jaar kon. Bovendien hebben we tijdens de bijsturing van de procedure maximaal rekening gehouden met de opmerkingen van de Federatie van Vlaamse Dovenorganisaties (Fevlado). De regelgeving inzake het toekennen van tolkuren in het volwassenenonderwijs is dus allesbehalve gedetailleerd en nog minder inflexibel.

U vraagt zich af waarom men geen pakket aan tolkuren kan krijgen die men dan gedurende het schooljaar vrij over de vakken heen kan inzetten. Vooreerst kan dat niet omdat er in het volwassenenonderwijs geen vakken meer bestaan en omdat de cursist er zich niet voor een volledig schooljaar inschrijft. Het volwassenenonderwijs is modulair georganiseerd en de module is de kleinste eenheid waarvoor de cursist zich kan inschrijven. Die module kan bovendien op elk moment van het schooljaar starten en eindigen. Het overgrote deel van de cursisten in het volwassenenonderwijs schrijft zich

trouwens in voor één of hooguit een paar modules van een opleiding.

Bijgevolg is het onmogelijk om eenzelfde systeem als dat van het leerplichtonderwijs te hanteren in het volwassenenonderwijs. Men moet tolkuren aanvragen in verhouding tot het aantal uren waarvoor men zich ingeschreven heeft. Vermits men zich per module moet inschrijven, moet men ook per module tolkuren aanvragen.

Het is evenwel niet zo dat een cursist per module een dossier dient op te maken. In de meeste gevallen kan een cursist voor meerdere modules één aanvraag indienen. De directeur van het centrum voor volwassenenonderwijs of het centrum voor basiseducatie waar de cursist zich inschrijft, is verantwoordelijk voor de opmaak van het aanvraagdossier en de administratieve opvolging ervan. De betrokken cursist dient enkel het vereiste medische attest af te leveren en – bij meerderjarigheid – het aanvraagdossier te ondertekenen. Voor minderjarige cursisten ondertekenen de ouders het aanvraagformulier, maar men moet de tolkuren inderdaad inzetten voor de module waarvoor men ze heeft aangevraagd. Dat is geen betutteling. Men kan zich anders immers voor meerdere modules inschrijven om er dan slechts één effectief volgen. In zo'n geval zou men meer tolkuren verkrijgen dan waar men recht op heeft.

Voor de toekenning van tolkuren in het volwassenenonderwijs heb ik bewust de verantwoordelijkheid voor de opmaak van het aanvraagdossier en de administratieve opvolging ervan bij de directeur van het betrokken centrum gelegd. Zo wil ik de administratieve last voor de betrokken cursist en/of de ouders tot een minimum beperken.

De communicatie vanuit mijn administratie gebeurt inderdaad met de directeur van het betrokken centrum. Enerzijds wordt hiermee de communicatie voor de toekenning van tolkuren gestroomlijnd en beperkt tot diegene die de verantwoordelijkheid draagt voor het aanvraagdossier en voor de praktische organisatie van het opleidingsaanbod. Anderzijds is de directeur van het betrokken centrum hét aanspreekpunt van de cursist en/of de ouders. Het is in onderling overleg tussen de centrumdirecteur en de cursist en/of de ouders dat het aanvraagdossier tot stand komt. In de communicatie vanuit mijn administratie naar de directeur van het betrokken centrum wordt steeds benadrukt dat de verstrekte informatie ook aan de betrokken cursist en/of de ouders moet worden meegedeeld.

Uiteraard ben ik altijd bereid om de mogelijkheden van een verdere vereenvoudiging van de procedures voor het verkrijgen van speciale onderwijsleermiddelen te onderzoeken. Zoals u weet, evalueert de onderwijsinspectie momenteel het bestaande systeem van tolken in het voltijds gewoon secundair onderwijs. Deze evaluatie zal moeten aantonen op welke punten het huidige systeem voor aanpassingen en/of verbeteringen vatbaar is, ook

voor het volwassenenonderwijs. Ik verwacht de resultaten van deze evaluatie tegen eind mei 2009.

Maar dan nog zal er rekening moeten worden gehouden met de zeer flexibele organisatiestructuur van het volwassenenonderwijs, afgestemd op de noden van de doelgroep. Ik hoop dat u begrijpt dat de regeling die u in uw vraagstelling voorstelde, totaal niet van toepassing is op het volwassenenonderwijs.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw duidelijke antwoorden op mijn vragen en opmerkingen. Ik begrijp volledig dat het volwassenenonderwijs qua organisatie iets totaal anders is dan het secundair onderwijs. Het volwassenenonderwijs heeft enkel een modulesysteem en geen vakken meer, akkoord. Maar er is toch ook een leertraject. Dat kan niet helemaal losgekoppeld worden van de modules. Goed, dat is een andere discussie die ik hier niet zal voeren.

Die mensen zijn niet altijd voor een volledig jaar ingeschreven. U zegt dat ze op elk moment kunnen beginnen. Maar dat is helemaal niet waar. Ik geloof niet dat het in de praktijk zo verloopt. Ik denk dat een student twee of drie keer per jaar kan instappen.

U zegt ook dat het aantal tolkuren in verhouding staat tot het aantal modules. Die verhouding is heel streng bepaald: 30 percent van de uren wordt er een tolk ingezet. Dat is heel erg weinig.

Voor elke module moet je het apart aanvragen. U zegt dat het niet zo is, maar ik hoor het in de praktijk anders. Voor elke module moet er een beschrijving zijn van die module en van de tolkuren die daarbij horen. Ze moeten verschillende dossiers opmaken. Ik hoor daar heel veel klachten over. Dat legt een grote last bij de ouders.

U zegt dat het centrum het aanspreekpunt is. Maar dat blijkt ook niet waar te zijn. Veel ouders zeggen dat de directie absoluut niet weet wat ze moet doen. Alle papieren laat ze aan de ouders over en zelf moet ze dan nog enkel een handtekening zetten. U zegt dat de directie alles overneemt. Maar dat is helemaal niet zo in de realiteit. Een groot deel wordt gedaan door de ouders. Ik wil u vragen om die situatie opnieuw te bekijken en te garanderen dat de ouders zelf niet worden geconfronteerd met een enorme papierberg. Want dat is vandaag de realiteit.

Ik wil rustig een evaluatie afwachten en dan zal ik dit dossier verder bespreken. Ik begrijp wel dat u niet dezelfde regeling kunt hanteren als voor het secundair onderwijs, maar ik denk wel dat de regelgeving vereenvoudigd kan worden met minder administratieve last.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik kan mij indenken, mevrouw Stevens, dat er directies zijn die de regeling nog niet goed kennen of gemakshalve de verantwoordelijkheid

bij de ouders of de minister leggen. Als men echt het gevoel heeft dat men niet goed behandeld wordt als kandidaat-cursist of cursist, kan men terecht bij de ombudsdiensten van onze consortia waar men klacht kan indienen. Directies moeten de reglementering wel toepassen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de tolken Vlaamse Gebarentaal in het onderwijs

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Het leezorgkader dat u wilt invoeren zal geen massale uitstroom van het buitengewoon onderwijs naar het gewoon onderwijs veroorzaken. Dat blijkt uit een praktijktoets bij 8500 leerlingen. Ik verwijs naar de vraag van mevrouw Helsen over de praktoets leezorg. Het houdt er verband mee. De vrees leeft dat de hervorming vanaf 2010 leerlingen met een handicap in het gewoon onderwijs zou doen terechtkomen, waar de scholen dat niet aankunnen.

Volgens de test heeft 10 tot 15 percent van de leerlingen specifieke onderwijsbehoeften. In dat kader zou ik graag willen weten wat de verhouding is tussen het dovenonderwijs en het geïntegreerd onderwijs voor wat betreft dove leerlingen, zowel basisonderwijs als secundair, zowel nu als in de komende tien jaar. Wat is het aandeel van leerlingen met een cochleair implantaat in dit geheel?

Ik denk dat mag worden verwacht dat het aandeel dove en ernstig slechthorende leerlingen relatief klein zal zijn in het geheel van geïntegreerd onderwijs. Dat zal ook zo zijn als leezorg wordt ingevoerd, mocht het zover komen.

Mijnheer de minister, in het licht van het bovenstaande en ook in het licht van het decreet gelijke kansen en gelijke behandeling van juli 2008, had ik graag van u vernomen of u het nodige zult doen om te evolueren naar volledige, dus 100 percent, tolkenondersteuning van dove en ernstig slechthorende leerlingen in het gewoon onderwijs. Het zou interessant zijn te weten of er al een budgettaire rekenoefening werd gemaakt, rekening houdend met 100 percent tolkondersteuning. Zo neen, waarom niet?

Mijnheer de minister, om niet weer rondjes te draaien met nepargumenten zoals het gebrek aan tolken Vlaamse Gebarentaal (VGT), waarnaar u al meermaals hebt verwezen, had ik graag geweten welke stappen u zult zetten binnen uw bevoegdheid om dit vermeende gebrek aan tolken VGT aan te pakken.

Een belangrijk element is hier vooral een verbetering van het statuut van de tolken VGT door een statuut sui generis in te stellen binnen het departement Onderwijs, zodat het beroep aantrekkelijker wordt. De manier waarop de tolken VGT nu tewerkgesteld worden, op zelfstandige basis en zonder anciënniteit en vakantiegeld, en verspreid over verschillende scholen, werkt niet echt motiverend. Een mogelijke denkpiste, vooral wat betreft het secundair onderwijs, om de beschikbare tolken zo maximaal mogelijk in te zetten, is de dove leerlingen toe te leiden naar clusterscholen of referentiescholen, waar dan zo veel mogelijk ondersteuning en expertise met betrekking tot dove leerlingen gebundeld en aangeboden wordt. Dit naar het voorbeeld van de topsportscholen in Vlaanderen, hoewel de vergelijking een beetje mank loopt.

De clusterscholen werken samen met de scholen type 7, die al over de nodige expertise beschikken. Uiteraard moet rekening worden gehouden met de studierichting – de dove leerling moet steeds de vrije keuze betreffende de studierichting blijven behouden –, maar dan kan er gewerkt worden op het niveau van de scholengemeenschappen. De voordelen zijn legio: de tolken kunnen zich specialiseren – bijvoorbeeld voor de taalvakken is het heel moeilijk om tolken VGT te vinden – en contact hebben met collega's; de dove leerlingen kunnen contact hebben met elkaar; expertise met betrekking tot dove leerlingen wordt opgebouwd, gebundeld en behouden; er is minder tijdverlies door verplaatsingen voor de tolken enzovoort.

Om de autonomie van de scholen te respecteren, dient dit zo opgezet te worden dat per regio of centrumstad een scholengemeenschap gemotiveerd wordt om een soort van referentieschool voor dove leerlingen te worden, door bijvoorbeeld in extra middelen en omkadering te voorzien, eventueel vanuit of in samenwerking met de scholen type 7.

Mijnheer de minister, hoe staat u tegenover het idee van referentiescholen voor dove leerlingen? Dat is hier en daar in de praktijk trouwens al het geval.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Stevens, binnen het buitengewoon onderwijs kennen we de begrippen doof en slechthorend niet als categorieën op basis waarvan we scholen financieren of subsidiëren. De scholen voor buitengewoon onderwijs type 7 geven deze gegevens dan ook niet door bij de leerlingentellingen. Voor het buitengewoon onderwijs kennen we dus enkel de jongeren die op basis van een type 7-attest zijn ingeschreven. De precieze problematiek die aan de basis ligt van dat type 7-attest, weten we niet. Het kan gaan om jongeren met een auditieve beperking, jongeren met autismespectrumstoornissen (ASS) of om jongeren met spraaktaalontwikkelingsstoornissen. Het totaal aantal

leerlingen in het buitengewoon onderwijs type 7 bedroeg op 1 oktober 2008 2050, waarvan 320 in het kleuter-onderwijs, 915 in het lager en 815 in het secundair.

Voor het geïntegreerd onderwijs (gon) hebben we wel meer gedetailleerde gegevens. Binnen het type 7 gon kennen we de jongeren met een ASS-problematiek. De niet ASS'ers zijn dan voornamelijk jongeren met een gehoorproblematiek. Aangezien we binnen het gon ook een onderscheid maken in ernst van de handicap voor de ondersteuning die we toekennen – het onderscheid tussen gehoorgestoord en doof –, beschikken we hier wel over gegevens over het aantal dove leerlingen in het gon. Binnen het gon kennen we het onderscheid matige auditieve beperking en ernstige auditieve beperking, waarbij als ernstige auditieve handicap mag worden beschouwd een gemiddeld hoorverlies van minstens 90 decibel aan beide oren, bepaald volgens de Fletcher-index, en niet meer bereiken dan 40 percent foneemdiscriminatie in spraakaudiometrie, dit alles afgenomen zonder hoorapparatuur. U zult zich afvragen of ik dit zelf zo kan bedenken. Neen, ik heb dat gelezen in de omzendbrief GC/2003/05 geïntegreerd onderwijs van 11 september 2003.

Het totaal aantal leerlingen gon type 7 zonder ASS, met ernstige auditieve beperking op 1 oktober 2008 bedroeg 185, waarvan 26 kleuters, 120 lagereschoolkinderen en 39 leerlingen uit het secundair.

Aangezien we voor het buitengewoon basis- en secundair onderwijs dus niet over de gedetailleerde gegevens, type 7 zonder ASS, beschikken, is het niet mogelijk om een verhouding mee te geven van dove leerlingen in het buitengewoon en het gewoon onderwijs. Ook is het uiteraard onmogelijk te voorspellen hoe de ontwikkelingen de komende tien jaar zullen verlopen. Ook de praktijktest kan daar geen uitsluitsel over geven. Leerlingen met een cochleair implantaat vormen geen aparte categorie, noch binnen het buitengewoon onderwijs, noch binnen het gon. Leerlingen met een cochleair implantaat blijven wel voor 'ernstige auditieve handicap' in aanmerking komen. De ernst van de handicap in medische termen zegt niet noodzakelijk iets over de onderwijsnood van de betrokken leerling. Binnen de leezorg pakken we dat ook aan: de leezorgniveaus gaan uit van de onderwijsnood, en niet zozeer van de mate van de ernst van de beperking.

Dan was er de vraag over de 100 percentondersteuning. De budgettaire berekening levert voor 100 percent ondersteuning in secundair en hoger onderwijs op. Voor het totale aantal tolken Vlaamse Gebarentaal levert dat een kostprijs van afgerond 2.450.000 euro op. Voor schrijftolken gaat het over afgerond 1.600.000 euro. De huidige financiële inzet bedraagt momenteel in secundair en hoger onderwijs ongeveer 528.000 euro voor de tolkuren Vlaamse Gebarentaal en ongeveer 197.000 euro voor de schrijftolken. Ik vind dat die vragen eigenlijk schriftelijk hadden moeten worden gesteld.

Hoewel een 100 percentondersteuning natuurlijk optimaal lijkt, is het de vraag of dat haalbaar is. Het tolken tekort blijft een reëel probleem, dus een 100 percentinvulling is problematisch. Daarnaast kan ook de vraag worden gesteld of volledige ondersteuning noodzakelijk is om jongeren op een succesvolle wijze het gewoon onderwijs te laten doorlopen. Naast tolkondersteuning is er ook gon-begeleiding. Zonder te willen ingrijpen op de gehanteerde methodes, zijn er ook andere manieren denkbaar dan het vertalen door tolken waarmee zinvol kan worden gewerkt met de jongere, zoals deels zelfstandig werk, begeleid werk enzovoort. Wat het statuut van de tolken betreft, besef ik dat het statuut van freelancer niet altijd begerenswaardig is, al zijn er ook tolken die de vrijheid willen behouden die het statuut biedt.

Anderzijds wil ik verwijzen naar het project uit het verleden, waarbij werd geprobeerd om met contractuele 'vlindertolken' te werken. Op vraag van het bemiddelingsbureau, het Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven (CAB), werd daarvan afgestapt. Die tolken konden te weinig uren invullen om de loonkost te genereren. Het CAB wenst evenwel opnieuw van start te gaan met een gewijzigd project met contractuele tolken die zouden worden ingezet om moeilijk te bemiddelen opdrachten te vervullen. Binnen de huidige beheersovereenkomst kan het CAB dat doen. Een dergelijk contract zou uiteraard meer zekerheid bieden dan het freelancestatuut. Vooraleer tolken als echte personeelscategorie binnen onderwijs kunnen worden opgenomen, zouden heel wat consequenties moeten worden onderzocht, zoals de diplomaveristen.

Vervolgens hebt u me gevraagd hoe ik sta tegenover het idee van referentiescholen. Vanuit de overheid wens ik geen clusterscholen op te leggen, omdat zo veel mogelijk de integratie van dove leerlingen in een gewoon onderwijsmilieu wordt nagestreefd, met ondersteunende maatregelen zoals het geïntegreerd onderwijs en de speciale onderwijsleermiddelen. Anderzijds worden clusterscholen die op het terrein spontaan ontstaan, ook niet door de overheid tegengehouden en kunnen die clusterscholen voor dove leerlingen een aantal praktische voordelen hebben.

Het nadeel van clusterscholen is dat door de clustering de keuzevrijheid van de dove leerling de facto wordt ingeperkt. Leerlingen zullen zich bij hun studiekeuze laten beïnvloeden door de studierichtingen die in de clusterschool worden aangeboden, terwijl het uitgangspunt hun interesses en talenten moet zijn. Zelfs bij een uitbreiding naar het niveau van de scholengemeenschap zal dit probleem blijven. Niet elke scholengemeenschap kan alle richtingen aanbieden. In het huidige geïntegreerd onderwijs en in de toekomst, met leezorg, gaan we ervan uit dat de expertisescholen voor leerlingen met auditieve beperkingen de scholen van het buitengewoon onderwijs zijn van waaruit de begeleiding van de leerling gebeurt.

Nu ook clusterscholen in het gewoon onderwijs oprichten, lijkt me een tegenovergestelde beweging.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw duidelijke antwoord op mijn vragen. Ik dank u ook hartelijk voor het cijfermateriaal.

Als ik het goed heb begrepen, gaat het leerzorgkader uit van de noden van de leerlingen en niet van de aard of de ernst van hun beperkingen. Dat is een mooi uitgangspunt, maar als we kijken naar de onderwijsnoden, dan kunnen we niet anders dan blijven zeggen dat een 100 procentondersteuning absoluut nodig blijft, met of zonder gon-begeleiding.

Mochten dove leerlingen moeten kiezen tussen het optrekken van het aantal tolkuren en hun gon-begeleiding verliezen, dan zouden die leerlingen ongetwijfeld massaal de voorkeur geven aan tolkondersteuning. Iedereen weet immers waar het bij onderwijs om draait, namelijk om kennisoverdracht in de klas. Hoe kan een dove persoon die ook aanwezig is in die klas, participeren aan het klasgebeuren? Een dove persoon heeft nu eenmaal een belemmering: zijn toegang tot de communicatie is belemmerd. Dat geldt bijvoorbeeld ook in mijn geval. Sorry, maar zonder mijn tolken kan ik niet optimaal functioneren. U ziet het zelf ook in dit parlement.

Als we deze situatie verplaatsen naar het klaslokaal zonder tolk, dan zitten die dove leerlingen daar als vijfde wiel aan de wagen. Alleen wanneer de leerkracht hen een expliciete vraag stelt, kunnen ze antwoorden. Maar voor de rest is het op het gebied van participatie armoede troef. Is dat een volwaardige participatie? Ik betwijfel het.

U zegt dat leerlingen ook op een andere manier kunnen werken, via zelfstandige taken enzovoort. Maar waarom ga je dan naar school? Het is een klassikaal gebeuren. Anders kan iedereen net zo goed thuis blijven, want dan is er geen nood meer aan klassikaal onderwijs.

Ik heb heel veel moeite met uw mening of 100 procentondersteuning wel nodig is. In het buitenland – Nederland, Engeland, Denemarken, Zweden – bieden ze al heel lang 100 procentondersteuning aan. Hier blijven we maar de vraag stellen of het echt nodig is - alstublieft zeg.

Een doof of zwaar slechthorend kind heeft recht op volledige participatie en volledige communicatietoegankelijkheid, samen met de leerlingen in de klas. En dat kan enkel via een gebarentaaltolk of een schrijftolk. Anders blijft hun participatie half werk.

Ik heb begrip voor uw argumentatie over de clusterscholen. Ik weet niet of de keuzevrijheid hierdoor beperkt zou worden. Maar ik denk dat we moeten nagaan hoe we de bestaande expertise zo optimaal mogelijk kunnen

gebruiken, vandaar het idee van de clusterscholen. Het zou toch interessant zijn om dat eens grondig te bekijken, bijvoorbeeld op het niveau van de stad of regio. Hoe kunnen we met beperkte middelen een en ander optimaliseren? Het hoeft daarom niet gebonden te zijn aan één bepaalde school. Scholen type 7 zullen hierin een belangrijke rol blijven spelen.

U zegt dat er tolken zijn die op hun vrijheid staan. Ja sorry, als je geen keuze hebt. De tolken met een vast contract bij het CAB waren vroeger bijzonder laag betaald. Dat is ook een van de redenen waarom het experiment mislukt is. U zegt dat het CAB een nieuw experiment zal opstarten. Ik hoop dat dit betere afspraken en betere loonvoorwaarden zal inhouden. Een tolk die 10 jaar bezig is en aan een startloon bij het CAB moet beginnen, haakt af. Ik wil het los zien van de discussie of er al dan niet genoeg tolken zijn. Nu moeten we de handen uit de mouwen steken om het probleem van het tolkenaanbod werkelijk aan te pakken: betere verloning, een speciaal statuut. U spreekt van diplomaverreisten. Tolken hebben een diploma, wat is het probleem dan?

Ik denk dat we meer initiatieven moeten nemen om inclusie van dove leerlingen in het onderwijs zo optimaal mogelijk te maken, niet alleen met woorden, maar ook met daden.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik wil nog iets zeggen over de methode van vraagstelling. Dat is niet persoonlijk ten aanzien van mevrouw Stevens, want ik vind dat mevrouw Stevens altijd interessante debatten lanceert. Maar als men statistieken wil om daarna te discussiëren, dan zou ik suggereren dat men eerst de statistieken opvraagt. U mag dat zelfs informeel doen. Ik begrijp dat u soms, in uw gedrevenheid, een beetje ongeduldig bent en dat u dan misschien wat lang moet wachten op een schriftelijk antwoord.

Maar u mag altijd statistieken vragen als u een debat via een mondelinge vraag wilt voeren. Dan zullen we u op voorhand de statistieken geven zodat u materiaal hebt. Die statistieken voorlezen, is eerlijk gezegd immers niet de meest moderne opvatting over didactiek. Deze suggestie geldt voor iedereen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de praktijktoets leerzorg

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, we hebben een aantal weken geleden kunnen kennismaken van de resultaten van het experiment dat met ongeveer 9000 leerlingen is uitgevoerd. De CLB-sector heeft daarbij enorme inspanningen gedaan en heeft een aantal goede resultaten kunnen voorleggen in een rapport waarmee we verder kunnen werken.

De gevoerde communicatie nodigde uit om eens na te gaan welke verschuivingen er waren. Er werd gesteld dat het wetenschappelijk onderzoek aangeeft dat leerzorg geen grote verschuiving zal veroorzaken van het buitengewoon naar het gewoon onderwijs. Dat riep bij ons onmiddellijk de bedenking op dat de vraagstelling van het onderzoek niet ging over de verschuiving van leerlingen van buitengewoon naar gewoon onderwijs, maar over de inschaling die zou gebeuren in het nieuwe model.

De praktijktest brengt de huidige situatie in kaart, gedacht vanuit het nieuwe denkkader en – niet onbelangrijk – enkel gebaseerd op dossiergegevens van het CLB. Het is dus geen inschaling, gebaseerd op overleg tussen ouders, school en CLB. De bedoeling van leerzorg is om in overleg tot een inschaling van leerlingen te komen, wat in de praktijk tot een ander gegeven kan leiden. Het geeft dus een indicatie op basis van de gegevens waarover het CLB nu beschikt. Slechts als zij gegevens kon terugvinden over extra hulp die de school biedt of aanwijzingen in het dossier had dat het kind extern intensieve therapie volgt of wanneer het CLB zelf op de hoogte was van de diagnoses, kon er een inschaling gebeuren. Dat geeft natuurlijk niet de volledige situatie weer zoals ze zich in de praktijk voordoet. Het is belangrijk dat we dat weten. Het rapport brengt een aantal mogelijkheden in kaart. Het heeft echter ook een aantal beperkingen als we kijken naar wat de realiteit is.

Er zijn een aantal gegevens die naar voren komen. Het blijkt dat heel wat kinderen lang moeten wachten vooraleer er een gepaste diagnose wordt gesteld. Een uitgestelde diagnose verklaart in die zin de opmerkelijke stijging van het aantal ingeschaalde leerlingen op leerzorgniveau II. De stijging gaat van 2,3 procent in het kleuteronderwijs naar 8,2 procent in het lager onderwijs. Om tal van redenen kunnen heel wat kinderen vandaag niet rekenen op de hulp die ze nodig hebben. De gon-ondersteuning kan vandaag maar worden toegekend indien voldaan wordt aan een aantal voorwaarden. De huidige typologie voor het buitengewoon onderwijs vertoont ook een aantal tekorten om de juiste inschaling te kunnen maken.

Bovendien kunnen we niet inschatten hoeveel leerlingen in dit onderzoek niet op de juiste plaats ingeschaald werden. Dat is ook een van de redenen waarom we de keuze hebben gemaakt voor een nieuw leerzorgkader. We stellen vast dat een aantal leerlingen vandaag niet kunnen

rekenen op de juiste hulp en niet op de juiste plaats terecht zijn gekomen. Het is belangrijk na te gaan hoe een nieuw kader een goede oplossing kan bieden.

Opvallend is dat bijna 6 procent van de leerlingen in het leerzorgniveau II wordt ingeschaald terwijl nauwelijks 1 procent van de totale leerlingengroep effectieve gon-ondersteuning krijgt. In het begin werd gesteld dat het vooral de leerlingen met gon-ondersteuning zijn die op leerzorgniveau II terecht zullen komen. We stellen nu vast dat het om een ruimere groep gaat dan enkel de gon-leerlingen. Dat betekent natuurlijk ook dat een aantal leerlingen vandaag niet kunnen rekenen op de juiste ondersteuning.

Opmerkelijk is ook dat op basis van het dossier bij bijna 5 procent van de leerlingen een stoornis wordt vastgesteld. We zien dat er geen bijzondere onderwijskundige hulp aan wordt gekoppeld. Het onderzoek geeft geen verklaring voor deze vaststelling. Het zou interessant zijn te weten hoe het komt dat 5 procent van die leerlingen een stoornis hebben zonder dat daaraan de nodige hulp wordt gekoppeld.

We mogen ook niet vergeten dat leerlingen met een tijdelijk probleem, maar voor wie op termijn het behalen van eindtermen en ontwikkelingsdoelen geen probleem vormt, ook opgevangen moeten worden. Het is belangrijk dat dat kan gebeuren met een goed zorgbeleid en een goede zorgondersteuning in de school.

We hebben altijd gesteld dat het nieuwe leerzorgkader een aantal belangrijke problemen moet oplossen waarmee we vandaag te maken hebben. Een eerste belangrijk probleem is de verouderde typologie. De praktijktoets toont aan dat we inderdaad te kampen hebben met een verouderde typologie. Er is geen eenduidige verwijspijp. De juiste inschaling van kinderen met meervoudige handicaps vormt ook een probleem. De praktijktoets toont aan dat het nieuwe kader soms een oplossing biedt. Ze geeft echter ook aan dat er nog een aantal knelpunten zijn. We moeten zoeken hoe we daaraan tegemoet kunnen komen. De leerzorgniveaus en de clusters blijken een hanteerbaar kader aan te reiken om kinderen in te schalen.

De inschaling op het niveau van de doelgroepen is blijkbaar veel moeilijker. Dat is niet onbelangrijk. We moeten nadenken hoe we daarmee moeten omgaan. We hebben een kader met leerzorgniveaus en clusters, en binnen de clusters de doelgroepen. We weten dat een school voor buitengewoon onderwijs niet verplicht is om alle doelgroepen van eenzelfde cluster aan te bieden. We moeten dan ook nagaan wat het effect is. Als het zeer moeilijk is om in te schalen op het niveau van een doelgroep en, in mindere mate, op het niveau van een cluster, is de vraag hoe we daarmee moeten omgaan, zodat de kinderen die worden ingeschaald, ook op de

juiste plaats terechtkomen en op de juiste hulp en ondersteuning kunnen rekenen. Dat is toch wel een knelpunt. We moeten nagaan hoe we daaraan een oplossing kunnen bieden. Van in het begin hebben we gesteld dat we een oplossing moeten vinden voor kinderen met meervoudige handicaps in het nieuwe kader. Het werken met clusters kan een oplossing bieden. De oefening die werd gemaakt, toont aan dat het moeilijk blijft om kinderen met meervoudige handicaps goed in te schalen en om vrij eenvoudig te beslissen in welke cluster ze thuishoren.

Het rapport geeft een aantal aanbevelingen. Het zegt dat het belangrijk is om verder te werken op een verduidelijking en concretisering voor wat betreft de begrippen en het onderscheid tussen de verschillende doelgroepen. Een andere duidelijke aanbeveling is dat er werk moet worden gemaakt van de financiering. Er wordt ook sterk de nadruk gelegd op de competentieontwikkeling zowel bij leerkrachten als bij CLB-medewerkers. De oefening die de CLB-medewerkers vandaag hebben moeten maken, toont aan dat de competentie niet altijd aanwezig is en dat het ontzettend belangrijk is die te ontwikkelen om het kader werkbaar te maken in de praktijk. Er wordt ook voorgesteld om een aantal bijkomende onderzoeken te doen die interessante informatie moeten aangeven die het nieuwe leezorgkader zullen versterken.

Mijnheer de minister, mijn vraag is op welke manier u zult omgaan met de aanbevelingen uit dat rapport en met een aantal knelpunten die daaruit naar voren komen. Voorafgaand heb ik de vraag waarom er, specifiek voor wat de praktijktoets betreft, voor gekozen is om dat op deze manier in kaart te brengen en er niet gewoon is uitgegaan van de leerling en de zorgnoden die er zijn. In dat geval hebben we van meet af aan de mogelijkheid om met de nieuwe manier van denken en handelen de zaken in kaart te brengen, en niet op basis van de oudere dossiergegevens die aanwezig zijn.

Hoe zult u omgaan met een aantal vaststellingen, zoals de 5 percent kinderen die een diagnose hebben waar geen hulp tegenover staat? Wat met de grote groep kinderen in leezorgniveau II die op dit ogenblik nog geen gon-ondersteuning krijgt? Wat met het effect op de werking van de CLB's die voor wat betreft leezorgniveau II en III met een hoger aantal inschalingen kunnen te maken krijgen dan het huidige aantal gon-leerlingen en het aantal leerlingen dat vandaag in het buitengewoon onderwijs terechtkomt? Hoe zult u omgaan met de verhoogde werkdruk als gevolg van de verschillende inschalingen en attesteringen die ze zullen moeten doen?

Hoe zult u omgaan met het inschalingsprobleem op het niveau van de doelgroep, en in mindere mate op het niveau van de cluster? Omdat we ervoor kiezen om in doelgroepen te blijven werken, is de vraag hoe we daarmee moeten omgaan. Zijn er mogelijkheden om het kader aan te passen zodat de inschaling van kinderen

met een meervoudige handicap toch beter kan gebeuren dan vandaag?

Op welke manier probeert u een antwoord te bieden op de noden aan competentieontwikkeling zowel binnen de CLB's als de scholen zelf? De competenties moeten toch aanwezig zijn vooraleer we effectief aan de slag gaan in het nieuwe kader. Ik denk dat we daar in eerste instantie werk van moeten maken.

Hoe voorziet u in de financiering van het nieuwe kader? Welke bijkomende onderzoeken die voorgesteld worden, wilt u laten doen om het dossier in de toekomst te versterken? Op welke manier zult u een verfijning of concretisering aanbrengen met betrekking tot de indicatoren zodat de inschaling op een vlotte manier kan gebeuren?

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mevrouw Helsen heeft verschillende punten aangehaald inzake gon-ondersteuning. We stellen vast dat door de toenemende detectiemogelijkheden binnen het onderwijs er heel veel schoolse problemen bijkomend kunnen worden gedetecteerd. De vraag is of we dat allemaal binnen het onderwijs kunnen blijven aanpakken en oplossen. Uit de aangehaalde cijfers blijkt dat dat niet evident is.

Is het niet het overwegen waard om ook buitenschoolse oplossingen te onderzoeken en die mogelijk te financieren? De individuele zorgruzzak is in bepaalde landen reeds ingevoerd. Mijnheer de minister, denkt u daar ook aan? Kan deze piste bijkomend worden onderzocht?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Het doel van de praktijktest was tweërlei. Ten eerste wilden we de inschalingscriteria, die in overleg met het onderwijsveld en andere beleidsdomeinen waren afgesproken, toetsen op hun toepasbaarheid. Ten tweede wilden we een beeld krijgen van de impact van deze nieuwe manier van kijken naar leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften op verschuivingen in de huidige leerlingenpopulatie van gewoon en buitengewoon onderwijs. Deze doelstellingen waren voor alle geledingen waarmee in overleg is getreden een noodzakelijke voorwaarde in functie van verdere inhoudelijke en budgettaire verantwoording van het project. Ik verwijs naar de adviezen van de Inspectie van Financiën en de Vlaamse minister van Begroting en naar de afsprakennota die de Vlaamse Regering heeft opge maakt naar aanleiding van de eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp.

De enige realistische en haalbare werkwijze om antwoorden te vinden op de hoger gestelde vragen was

een zo goed mogelijke inschatting van de huidige situatie van de leerling. Met huidige bedoel ik juni 2008.

De door u breed geformuleerde onderzoeksvraag “Welke onderwijsbehoeften heeft dit kind?” is zeker relevant, maar een onderzoek in die richting zou een veel grotere tijdsinvestering gevraagd hebben en een veel grotere planlast hebben opgelegd aan de CLB's. De vraag gaat ook voorbij aan de doelstellingen die we met de praktijktest voor ogen hadden. Nu al moest een steekproef van 8649 leerlingen getrokken worden om betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Het was echt onrealistisch te verwachten dat CLB's op korte termijn een veel bredere onderzoeksvraag zouden kunnen beantwoorden die bijkomende testen, onderzoeken, overleg enzovoort veronderstelde.

Er is gezocht naar een voor de CLB's haalbare oefening waarbij hen gevraagd werd op basis van de informatie die over de leerling beschikbaar was – zijnde dossiergegevens maar ook aantoonbare acties in de zorg – een inschatting te maken van de reële onderwijssituatie en op basis daarvan een uitspraak te doen over de inschaling in leerzorgniveau, cluster en doelgroep.

Ik ga er ook van uit dat de CLB-dossiers goede informatiebronnen zijn om de onderwijsbehoeften van leerlingen in kaart te brengen. Ik ben me ervan bewust dat deze aanpak wel beperkingen inhoudt, maar de praktijktest zoals die nu is aangepakt, was de meest realistische, rekening houdend met haalbaarheid en planlast. Het algemene beeld dat de praktijktest geeft, sluit aan bij wat in het veld leeft en welke noden men daar ervaart. De inschaling in leerzorg hangt wel samen met een evaluatie van de al geboden zorg en niet louter op basis van een kindgerichte analyse die u lijkt te suggereren.

Mijnheer Schoofs, uw vraag betreft een verbreding, meer bepaald onderzoeken wat het buitenschoolse aanbod is en de behoefte daaraan. Dit is een zeer brede vraag die tijdens de volgende legislatuur ter hand moet worden genomen. Ik kan er wel eens over nadenken of we zoiets kunnen opstarten. Ik durf echter niet meteen te zeggen dat we dat kunnen. Het is immers een enorme onderzoeksvraag.

Mevrouw Helsen, het is de essentie van leerzorg dat een diagnose op zich niet noodzakelijk en in alle gevallen substantiële aanpassingen aan de onderwijsomgeving tot gevolg heeft. Dat 5 percent een diagnose heeft, zegt op zich nog niets. Het kan dus best dat een leerling wel een stoornisgebonden diagnose heeft. De vereiste aanpassingen aan de onderwijsomgeving, differentiatie of remediëring op leerzorgniveau I, of compenserende en dispenserende maatregelen op leerzorgniveau II, volstaan om de leerling te laten participeren aan het onderwijsgebeuren.

Een stoornis staat niet altijd gelijk met een hoge inschaling. Dat is net het vernieuwende aan de benadering van

leerzorg dat naast kindgebonden factoren ook omgevingsfactoren in rekening worden gebracht. Problematiseren is niet wenselijk waar dat niet nodig is.

Wat de inschalingen in leerzorgniveau II betreft, is het de verdienste van het kader dat het deze leerlingen nu zichtbaar maakt. De maatregelen die we met leerzorg treffen om hier antwoorden op te bieden, zijn verscheiden.

Voor cluster 3 sluiten we aan bij het huidige mechanisme voor gon, maar willen we de situatie van deze leerlingen verbeteren. We verlaten het onderscheid matige-ernstige handicap en de beperktheid in duur van begeleiding die voor leerlingen met een matige handicap nu bestaat. Elke leerling die in dit leerzorgveld ingeschaald wordt, zal individugebonden middelen ontvangen.

Voor cluster 4 gaan we uit van de huidige omkadering gon type 3 en ASS, die onder de vorm van enveloppefinanciering aan de scholengemeenschappen of aan de begeleidende scholen voor buitengewoon onderwijs wordt toegekend. Het verdeelniveau willen we verder met de onderhandelingspartners bekijken. We stellen de mogelijkheid voorop van een groeipad op deze enveloppe.

Voor cluster 1 zijn we van oordeel dat de reguliere middelen en de middelen in het kader van het GOK- en zorgbeleid scholen moeten toelaten deze leerlingen een kwaliteitsvol aanbod te doen. Voor de leerlingen van cluster 2 wil ik een bijkomende budgettaire inspanning doen die tot doel moet hebben om via de aanstelling van personeelsleden met een hogere kwalificatie – ik denk dan aan masters – een extra kwaliteitsimpuls te geven aan het zorgbeleid op leerzorgniveau II. De middelen worden toegekend aan de scholengemeenschappen en kunnen breed ingezet worden op het leerzorgniveau II, dus ruimer dan leerzorgniveau II, cluster 2.

De middelen zullen bij de inwerkingtreding van het decreet betreffende leerzorg met een begrotingsdecreet toegevoegd worden aan de puntenenveloppe zorg in het basisonderwijs en aan de geïntegreerde puntenenveloppe in het secundair onderwijs. Het voorontwerp van decreet betreffende leerzorg bevat daarom geen specifieke bepalingen over deze maatregel. Als op Vlaams niveau blijkt dat de middelen die daags voor de start van het Leerzorgdecreet aangewend werden voor het buitengewoon onderwijs, tijdens de implementatie van leerzorg dalen, dan zullen de niet-aangewende middelen geherinvesteerd worden in leerzorgniveau II.

Op basis van de praktijktest kunnen we de taakbelasting voor de CLB's inschatten. De inschalingen in leerzorgniveau II, III en IV kunnen worden afgezet tegen de attesteringen gon en buitengewoon onderwijs van vandaag. De leerlingen van leerzorgniveau II, clusters 3 en 4 kunnen worden afgezet tegen de gon-leerlingen nu

waarvoor het CLB betrokken is bij het integratieplan en het attest buitengewoon onderwijs aflevert.

Voor het basisonderwijs gaat het over een mogelijke toename met 2203 inschalingen, voor het secundair onderwijs gaat het over een mogelijke toename met 3155 inschalingen. Voor de leerlingen van het zorgniveau II, cluster 1 zijn de CLB's ook betrokken bij het GOK-beleid van de scholen. Voor de leerlingen van het leerzorgniveau cluster 2 behoort de opmaak van gemotiveerde verslagen reeds tot de praktijk van de CLB's. Om een goed zicht op de bijkomende impact te krijgen, zou een analyse van de bestaande praktijk nuttig zijn.

De inschaling van leerlingen van de leerzorgniveaus II en IV zou moeten worden vergeleken met de leerlingen van het huidig buitengewoon onderwijs. Voor het basisonderwijs zou de leerzorg een toename met 2279 inschalingen betekenen. Voor het secundair onderwijs zou het om een toename met 655 inschalingen gaan.

Vanuit kwaliteitsoogpunt zijn we voorstander van een bekrachtiging van alle inschalingen op leerzorgniveau II door de CLB's. Dat betekent niet dat de CLB's alle diagnostische inspanningen zullen moeten leveren. Een gedeelte van de informatie zal vanuit het handelingsgericht werken op leerzorgniveau I worden aangeleverd. We zouden kunnen overwegen de aflevering van een G-document voor leerzorgniveau I cluster 1 door een CLB pas na de evaluatie van de opportuniteit verplicht te maken. De monitoring moet een antwoord bieden op de vraag in welke mate het structureel inbouwen van het gemotiveerd verslag en de verhoging van de kwaliteitsnorm een impact op de taakbelasting hebben. Vandaag gaat het in veel gevallen om het beheer van het gemotiveerd verslag en van het gon-integratieplan. De monitoring kan elementen opleveren voor een debat over de wegingsfactoren voor leerzorgniveau II clusters 1, 2 en 4 voor de vaststelling van de omkaderingsgewichten van de CLB's.

De inschaling in leerzorgniveaus II en III houdt voor de scholen in dat het dossier of de onderwijspraktijk momenteel al in een aanbod ten aanzien van de leerlingen voorziet. Compensatie, dispensatie en individuele handelingsplanning behoren tot de mogelijkheden. De bijkomende financiering via de leerzorg zal de scholen hierbij ondersteunen. Hoewel de scholen momenteel al dergelijke inspanningen leveren, krijgen ze die ondersteuning op dit ogenblik niet.

Met betrekking tot de financiering heb ik al verduidelijkt welke pistes er op leerzorgniveau II zijn. Voor de leerlingen met een inschaling in leerzorgniveaus III en IV voorzien we in een leerlinggebonden financiering van begeleidings-eenheden, werkingsmiddelen en overleegenheden.

De doelgroepen hebben in het leerzorgkader vooral een functie in het kader van de structurering van het landschap

van het buitengewoon onderwijs. Indien nodig, zal de omkadering in bepaalde leezorgvelden ook op basis van de doelgroep kunnen worden gedifferentieerd.

Uit de praktijktest blijkt duidelijk dat de typologie geen juiste weergave meer is van de kenmerken van leerlingen die tot een bepaald type behoren. Globaal genomen, beslaat de overlapping tussen de huidige types en de striktere afbakening van de doelgroepen op basis van de nieuwe criteria 60 percent. Het feit dat leerlingen op basis van een uitspraak over het leerzorgniveau en de cluster in een leezorgveld kunnen worden ingeschaald, kan een oplossing bieden voor de leerlingen die niet in een van de acht onderscheiden doelgroepen

kunnen worden ondergebracht. Mijns inziens is dit een belangrijke stap vooruit.

Ik wil er tevens op wijzen dat de praktijktest voor heel wat CLB-medewerkers een eerste concrete ervaring met de nieuwe indicatoren heeft betekend. Dit feit heeft op zich tot onzekerheid en tot vragen geleid. De noodzaak aan competentieontwikkeling is hiermee zeker kracht bijgezet. Ik kom hier later nog op terug.

Een laatste element is de protocollering. Op dit ogenblik wordt hier binnen verschillende beleidsdomeinen werk van gemaakt. Het gaat dan onder meer om de CLB's, om het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap en om de integrale jeugdhulp. De protocollering zal de decretale criteria verder verduidelijken. Het decreet biedt de Vlaamse Regering de mogelijkheid protocollen vast te leggen.

Het is uitgesloten voor elke meervoudige handicap een perfect sluitende oplossing te vinden. Bij een combinatie van problemen zal het steeds nodig zijn een beslissing te nemen over de problematiek die de participatieproblemen van een leerling het meest determineert. Zo zal rekening moeten worden gehouden met de leerproblemen van sommige leerlingen die in cluster 4 zijn ingeschaald en met de gedragsproblemen van sommige leerlingen die in cluster 2 zijn ingeschaald. Dit geldt zeker binnen het leerzorgniveau III. De differentiatie tussen leerzorgniveaus III en IV kennen we op dit ogenblik niet. Dit kan een antwoord bieden op de complexiteit van de leerlingenpopulaties van het buitengewoon onderwijs. Een verdere opdeling in subcategorieën met combinaties van problemen lijkt me geen goede optie.

Met betrekking tot de competentieontwikkeling voorzien we in een aantal maatregelen. Ik zal ze even overlopen.

Ten eerste hebben we als valorisatie van de praktijktest een tijdelijk project opgezet. Er vindt een analyse plaats op basis van de reacties die aan de helpdesk worden gegeven en van de vrije velden tijdens de praktijktest. Tijdens die analyse worden de elementen geïdentificeerd

die voor de CLB-medewerkers een verdere professionalisering vergen. Vervolgens worden de elementen geïdentificeerd die voor het professionaliseringstraject van de personeelsleden van de scholen van belang zijn. Daarbij schenken we aandacht aan de elementen die met het zorgbeleid en met de zorgpraktijk binnen de scholen verband houden en die tijdens de inschaling in een leerzorgniveau aan bod moeten komen. Vervolgens wordt tijdens die analyse een aanzet voor de uitwerking van een mogelijk professionaliseringstraject gegeven. Dit traject kan door de reguliere CLB-begeleiding worden opgenomen. Dit project loopt nog tot begin april 2009.

Ten tweede voorzien we, voorafgaand aan de start van de leerzorg, in een impuls op het vlak van competentieontwikkeling om de CLB-medewerkers te professionaliseren in het handelingsgericht werken en in het werken met de inschalingscriteria van de leerzorg. We denken aan de ontwikkeling van een trainingspakket dat de begeleidingsdiensten van de CLB's in staat moet stellen vormingssessies voor de CLB-teams te organiseren. De aan deze impuls verbonden middelen, in totaal 300.000 euro, zullen nadien aan de nascholingsmiddelen voor de CLB's worden toegevoegd. Daardoor zullen die middelen van 222.000 euro tot 522.000 euro stijgen.

Ten derde voorzien wij in 1 miljoen euro voor bijkomende professionaliseringsmogelijkheden voor leraren gewoon onderwijs en voor vorming van personeelsleden buitengewoon onderwijs in coachingsvaardigheden via VOBO-VOZO (voortgezette lerarenopleiding buitengewoon onderwijs/ voorgezette lerarenopleiding zorgverbreding) of andere organisaties en onder de vorm van de bestaande langdurende opleidingen of kortere modulaire professionaliseringstrajecten.

Ten vierden spitsen wij vanaf de start van leerzorg toe op de prioritaire nascholing in de schooljaren 2010-2011 en 2011-2012 voor competentieontwikkeling in het kader van leerzorg. We verhogen het bestaande budget van de prioritaire nascholing met 1 miljoen euro.

Op welke manier zal ik duidelijkheid verschaffen in de financiering van het nieuwe leerzorgkader? Op basis van de praktijktest zijn simulaties uitgevoerd en werd de budgettaire impact van de verschuivingen in kaart gebracht. Het beter inspelen op de noden van de leerlingen zoals ze door de praktijktest en het leerzorgkader in beeld zijn gebracht, vraagt om bijkomende budgettaire inspanningen. Het dossier, met een bijgesteld budgettair kader, is voor advies voorgelegd aan de Inspectie van Financiën in functie van een agendering op de Vlaamse Regering.

Het debat over het onderwijs aan leerlingen met specifieke noden loopt al vele jaren. De tijd is aangebroken om knopen door te hakken. Met het dossier leerzorg hebben we de realiteit scherper in beeld gebracht dan we vandaag kunnen. Dit beeld is herkenbaar voor vele

betrokkenen bij het onderwijs. De noden zijn duidelijk. Het voorontwerp van decreet voorziet in monitoring, evaluatie en overlegstructuren, die tijdens de implementatie ook aanleiding kunnen geven tot bijsturingen. Daarom denk ik dat het niet aangewezen is om aan scholen, leerkrachten en ouders nu te antwoorden dat we eerst nog meer tijd willen investeren in onderzoeken vooraleer daadwerkelijk maatregelen te nemen. Ik wil het overleg blijven voeren, maar dan in functie van het komen tot een beslissing en het aanvangen van de implementatie.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Dank u, mijnheer de minister, voor het antwoord.

Op de eerste vraag antwoordt u dat de praktijktest de enige realistische manier is om een toetsing te doen omdat het op korte termijn een aantal zaken duidelijk maakt en omdat de planlast voor de CLB's op die manier niet te hoog is komen te liggen. Dat klopt. Maar daarnaast moeten we toch ook beseffen dat we een aantal zaken goed in het achterhoofd moeten houden als we op basis van deze toetsing conclusies trekken. Een andere toetsing had natuurlijk een duidelijker, breder en correcter beeld gegeven over de huidige situatie in het onderwijs en de noden en behoeften die er vandaag bij de kinderen bestaan.

U zegt dat vandaag 5 procent van de leerlingen wel een diagnose heeft maar geen zorg nodig heeft. Dat kan te wijten zijn aan het feit dat ze geen zorg nodig hebben. Maar het zou ook kunnen dat ze de zorg wel nodig hebben maar dat deze niet aanwezig is of niet geboden wordt. Daarop geeft het document ons geen antwoord. Wij blijven daar met de vraag zitten. Wij kunnen een aantal verklaringen bedenken. Wij kennen ook niet de effectiviteit van de zorg die vandaag wordt aangeboden. Wij doen inspanningen om de zorg te verruimen. Ook in het onderwijsveld doet men inspanningen om de zorg zo goed mogelijk uit te bouwen, maar het juiste effect van de verbreding van de zorg kennen wij niet. Daarom kunnen wij ons daarop moeilijk baseren om te weten of het al dan niet voldoende is. Het is moeilijk om de juiste conclusies te trekken.

U zegt wat de CLB's in de toekomst mogen verwachten. Ik trek daaruit conclusies. Ik hanteer ook andere cijfers. Vandaag wordt de CLB's gevraagd om voor ongeveer 8000 leerlingen de nodige attesten op te maken. Af en toe attesteren zij op leerzorgniveau II. Maar dat gebeurt zeker en vast niet systematisch omdat dat vandaag niet is ingebouwd. In de toekomst zal dat wel het geval zijn. De praktijktoets wijst uit dat het toch om 68.000 leerlingen gaat. Dat is 10 procent van de schoolbevolking, waarvoor de CLB's een attestering moeten doen. Dat is een belangrijke verhoging van het aantal leerlingen in

vergelijking met vandaag. Als wij straks de kinderen vrij snel op de juiste plaats moeten inschalen, moeten we daar wel rekening mee houden. De tijdsinvestering die vandaag in de toets gebeurt, kan niet worden vergeleken met de tijdsinvestering die straks nodig zal zijn omdat zij is gebaseerd op een overlegmodel. Vandaag gaat het puur over het in kaart brengen van de gegevens op basis van een dossier. Dat vraagt natuurlijk veel minder tijd dan wanneer de CLB's straks zowel met scholen als met ouders minstens één keer zullen overleggen om te kunnen inschalen – in de meeste gevallen zal dat meerdere keren zijn. Wij mogen de extra werklust absoluut niet onderschatten. De toets van vandaag kan absoluut niet worden vergeleken met de toekomstige situatie als dit volgens het overlegmodel wordt toegepast.

Op de vraag over de toepassing van het kader, de problemen en de knelpunten die we vaststellen bij de inschaling in de doelgroepen en de clusters, heb ik niet direct een antwoord gehoord, maar toch is het belangrijk om erover na te denken hoe we daarmee om moeten gaan. We lopen immers het risico dat kinderen een inschaling hebben op het niveau van een cluster, maar geen gepaste ondersteuning kunnen krijgen binnen een school omdat de juiste doelgroep waarmee de school werkt, misschien niet aangeboden wordt. Dat is toch een knelpunt en verdient meer aandacht.

U stelt dat het inderdaad duidelijk is dat het nieuwe kader niet direct een antwoord biedt op de problematiek van de meervoudige handicaps. Ik blijf met de vraag zitten of het mogelijk is om dat in een kader mogelijk te maken. Of blijven we met dat probleem zitten?

Inzake de competentieontwikkeling is het niet alleen belangrijk om voor de CLB's een goed traject te ontwikkelen en in de nodige middelen te voorzien. Dat moet ook voor de scholen gebeuren en er moet daar niet alleen worden gewerkt met eenmalige of kortdurende initiatieven. Ik ben ervan overtuigd dat scholen, zowel van het gewoon als van het buitengewoon onderwijs, nog heel veel nood hebben aan bijkomende competentieontwikkeling. Het probleem zal absoluut niet opgelost zijn met enkel extra vormingsdagen, ook budgettair moeten de nodige inspanningen geleverd worden en de scholen en leerkrachten moet voldoende ruimte krijgen. Vandaag stellen we vast dat het voor de scholen voor om het even welke nascholing of vorming en ook voor wat het stagelopen betreft, niet altijd eenvoudig is om dit organisatorisch vast te leggen. Dit zijn elementen die we moeten meenemen. We moeten oplossingen aanreiken zodat de competenties effectief aanwezig zijn op het moment dat van de school en van de leerkrachten een gepast aanbod wordt verwacht.

Over het financiële luik geeft u natuurlijk geen gedetailleerde informatie. We zullen de nota's afwachten. U stelt dat er een advies aan de Inspectie van Financiën gevraagd

is en dus zullen we wachten op de gedetailleerde informatie om te oordelen of het inderdaad voldoende zal zijn.

U stelt dat u niet zinnens bent om nu bijkomende onderzoeken te doen omdat u vindt dat we van start moeten kunnen gaan zonder bijkomende informatie. Betekent dat dat u ook in verband met de vraag naar een verfijning van de indicatoren niet direct de inspanning wilt doen om de kwestie onder de loep te nemen en de mogelijkheid te onderzoeken? Er wordt immers gevraagd naar een verfijning zodat de inschaling beter kan gebeuren.

Minister Frank Vandenbroucke: Waar leidt u uit af dat ik dit niet wil bekijken?

Mevrouw Kathleen Helsen: U zegt dat u geen bijkomende onderzoeken wilt doen.

Minister Frank Vandenbroucke: Mag ik u even onderbreken, ik hoor u wel graag bezig, maar een Frans gezegde zegt: "Le mieux est l'ennemi du bien." We hebben nu een nooit eerder gezien grootschalig onderzoek gedaan, of hebt u daar al eerder een voorbeeld van gezien in de onderwijspolitiek?

Mevrouw Kathleen Helsen: Neen.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik denk het inderdaad niet. U zegt, en op zich is dat niet ten onrechte, dat we nog een ander onderzoek zouden kunnen doen: we zouden ons namelijk kunnen afvragen of er in de feiten, wanneer we het kind bekijken in de klas, het observeren gedurende een aantal dagen en het onderzoeken achteraf, genoeg beleid en omkadering zijn, naast wat er op papier wordt aangeleverd over problemen of geen problemen. Wat u zegt, is relevant, maar alleen denk ik dat we dan vijf jaar aan onderzoek zullen moeten doen om 8000 kinderen te beoordelen. We moeten er vertrouwen in hebben dat het veld en wijzelf aan de hand van de gegevens waarover we beschikken, in staat zijn om te bepalen hoe een nieuwe structuur eruitziet waarin dit kan worden opgelost. Als u zegt dat we nu werkelijk voor al die kinderen, en het zijn er bijna 8700, moeten bekijken of wat op papier staat, beantwoordt aan de reële zorgnood, dan zal niet de volgende regering de leerzorg regelen, maar de regering na de volgende. Zo'n lang onderzoek zou niet goed zijn voor de kinderen.

Mevrouw Kathleen Helsen: Ik heb gezegd dat het moeilijk is om goede conclusies te trekken op basis van de zorg die we vandaag aanbieden, omdat we de effectiviteit ervan niet kennen. Mijn laatste vraag had betrekking op de aanbevelingen van het onderzoeksrapport. Daar wordt gezegd dat om het leerzorgkader goed te kunnen toepassen en de inschalingen goed te kunnen doen, een verfijning nodig is van het begripkader en van de indicatoren. De aanbevelingen zijn

ruimer: er worden ook aanbevelingen gedaan om andere onderzoeken op te starten om het leerzorgkader te versterken. Ik stel vast dat u stelt: "Ik ga daar niet direct op in."

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Helsen, ik vind dat men wel eens moet kunnen beslissen. We zijn tien jaar aan het discussiëren en we hebben een groot-schalig onderzoek gedaan zoals nooit eerder is gebeurd. Of hebt u een voorbeeld?

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de minister, het is de eerste keer dat een dossier leezorg op tafel ligt.

Minister Frank Vandenbroucke: Er zijn nog onderwijs-dossiers geweest waarin het over zorg en dergelijke ging.

Hebt u een voorbeeld? Neen. Als u nu zegt dat het maar om een papier gaat en dat er nu eens een echt onderzoek moet gebeuren, dan zou dat betekenen dat we vijf jaar onderzoek moeten gaan doen vooraleer we iets kunnen beslissen. Dat moet u dan maar eens aan het veld gaan uitleggen, mevrouw Helsen, dat u als parlement vooral een onderzoeksbureau wilt zijn, eerder dan noodzakelijke beslissingen te nemen om voor meer omkadering te zorgen en meer middelen om mensen te helpen.

Ik wil ondertussen wel allerlei onderzoeken opstarten. De heer Schoofs heeft gevraagd om eens te kijken naar het buitenschoolse, en hoe zich dat verhoudt tot de zorg-nood. Ik vind dat relevant. Ik vind ook wat u zegt relevant, maar ik zou niet graag hebben dat het parlement een soort gesofisticeerd onderzoeksbureau wordt. Het parlement moet ook wel eens iets beslissen.

Mevrouw Kathleen Helsen: Ik heb niet de bedoeling om als parlement zelf onderzoeken te verrichten, mijnheer de minister. Mijn vraag was of u rekening houdt met de aanbevelingen in het rapport, waarin duidelijk wordt gevraagd om een aantal bijkomende onderzoeken te doen en het begrippenkader verder te verfijnen.

Minister Frank Vandenbroucke: Natuurlijk zullen wij daarop ingaan. Ik zeg alleen dat we ondertussen wel beslissingen kunnen nemen.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb de discussie met veel interesse gevolgd en ik meen dat beide kanten een punt hebben. Ik ben het met de minister eens dat we moeten durven te beslissen. Het heeft geen zin om de sector nog jaren onzekerheid te bieden, want zij zijn al jarenlang met dit debat bezig.

Ik kan ook wel beamen dat de inschaling niet altijd evident is. Als we kijken naar het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH), zien we dat zij

soms achterstand oplopen op het vlak van inschaling, doordat er nood is aan competente personen en aan voldoende personeel. Kijk maar naar de dossiers van de mensen die een PAB (persoonlijk assistentiebudget) aanvragen. Mensen in een multidisciplinair team moeten bovendien goed op elkaar ingespeeld zijn. Die inschaling is dus echt niet zo eenvoudig als men denkt.

Ik vraag me af waarom de mensen van het VAPH hun expertise niet op de een of andere manier kunnen uitwisselen met het CLB. Het VAPH behandelt immers die dossiers voor personen met een handicap. Er zou dus een soort uitwisseling van informatie mogelijk moeten zijn om de zaken te bespoedigen. Op die manier zou het CLB niet altijd alles alleen moeten beoordelen, maar zou het dat in samenwerking met het VAPH kunnen doen.

Je hebt het oude systeem van buitengewoon onderwijs met acht types. Leezorg is nog niet geïmplementeerd, dus het wordt een bijzonder grote uitdaging om in de tussentijd de kinderen de juiste toeleiding aan te bieden naar de juiste vorm van opvang en begeleiding.

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de minister, de praktijktoets laat natuurlijk weer een aantal kinderen in de kou staan, die nochtans ook zorg nodig kunnen hebben. U weet waarover ik het heb: de tijdelijke zorgen die moeten worden toegediend aan kinderen die normaliter geen problemen hebben, maar in bepaalde situaties terecht kunnen komen. Ik heb het dan meer bepaald over de hoogbegaafden en de meerbegaafden. Die kinderen hebben ook zorg nodig. Ik blijf ervan overtuigd dat zij in het huidige zorgkader in de kou blijven staan.

Minister Frank Vandenbroucke: We konden dat via deze praktijktest per definitie niet boven water krijgen, omdat we dat inderdaad niet tot een apart aandachtspunt hebben gemaakt. Maar we moeten daar zeker op terugkomen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de opleidingen die leiden tot het diploma Hoger Opvoedkundige Studiën (DHOS) en getuigschrift Hoger Opvoedkundige Studiën (GHOS)

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de minister, historisch gezien hebben het diploma en het getuigschrift

Hoger Opvoedkundige Studiën een grote betekenis gehad binnen de lerarenopleiding, omdat ze een van de eerste vormen van professionalisering van de leraar inhielden. De meeste voortgezette opleidingen Hoger Opvoedkundige Studiën (hivo's) zijn intussen afzonderlijke vzw's geworden en werken met vrijwilligers omdat het geen structureel gefinancierde opleidingen zijn.

Omtrent de toekomstige situatie van de hivo's blijken er toch een aantal onduidelijkheden te bestaan. Zo werd er vorig jaar een financiering toegekend, maar het is niet duidelijk of die zal worden voortgezet, of wat de specifieke bedoeling ervan was. Momenteel wordt aan de houders van het getuigschrift en het diploma ook een beperkte diplomatoelage bij de wedde toegekend. Dat lijkt een meerwaarde en uitdaging bij de opleiding, maar het is niet zeker of die toelage kan blijven.

Bij de herziening van het decreet op de lerarenopleiding werd gevraagd om deze hivo-opleidingen onder te brengen in de nieuwe structuur van een voortgezette lerarenopleiding en nadien binnen een banaba-opleiding van de gespecialiseerde lerarenopleiding. Dat is niet gebeurd. Het is niet zo duidelijk waarom.

Het geleidelijk aan opgaan van de hivo's in een banaba van de geïntegreerde lerarenopleiding lijkt nochtans een evidente piste voor een duidelijke anomalie binnen het hoger onderwijs. Momenteel zijn er binnen de lerarenopleidingen immers maar twee banaba's. Bovendien beantwoordt deze banaba aan de vraag van het werkveld naar een coherente professionalisering voor schoolleiders of leraren die een middenkaderfunctie willen opnemen. Een banaba Schoolontwikkeling of Schoolmanagement lijkt dan ook een adequaat antwoord op deze beleids optie.

Een interessant belangrijk aspect is misschien dat een dergelijke banaba staat voor een praktijkgerichte aanpak en toegepast onderzoek, eigen aan de opleiding voor professionele bachelors, naast een academische master 'educatieve studies' die een meer theoretische en wetenschappelijke opleiding inhoudt.

Mijnheer de minister, welke rol ziet u voor de huidige hivo's, binnen of buiten de professionele bachelors lerarenopleidingen? Zal de financiële ondersteuning de komende jaren worden voortgezet? Is het de bedoeling de diplomatoelage in de toekomst te bewaren? Om welke reden evolueerde de opleiding niet tot een banaba zoals gepland was? Hoe staat u tegenover de vraag om deze opleiding ook nadrukkelijker open te stellen voor bachelors van de lerarenopleiding secundair onderwijs?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Het dossier kent inderdaad een voorgeschiedenis. Ik zal die niet volledig herkennen, maar ga toch terug tot het voorjaar van 2005. Toen lagen de laatste moeilijke dossiers voor de omvorming

naar de bama-structuur op tafel. Het ging onder andere over de wenselijke omvang van de masteropleidingen in de exacte wetenschappen en over de wijze van omvormen van de voortgezette lerarenopleidingen.

Op dat ogenblik is ook de vraag gesteld of we de Hoger Opvoedkundige Studiën niet naar een banaba zouden omvormen. Die vraag is negatief beantwoord, om de eenvoudige reden dat die opleidingen daarvoor niet in aanmerking kwamen: ze werden en worden immers niet aangeboden door hogescholen, maar door een twaalftal op zichzelf staande vzw's. Bij een eerdere hervorming van de lerarenopleiding, in 1996, waren ze overigens ook niet op de lijst van de voortgezette lerarenopleidingen gekomen.

Om volledig te zijn, moet ik daarbij opmerken dat er een paar uitzonderingen waren. Als partner van een hivo had bijvoorbeeld ook de Katholieke Hogeschool Limburg een dossier tot omvorming ingediend, en dat dossier was in principe dus wél ontvankelijk, want ingediend door een hogeschool. De Vlaamse Regering achtte het echter niet opportuun om twee dossiers wel op het spoor van de omvorming te zetten, en tien andere niet. Daarmee heb ik eigenlijk ook aangegeven wat er moet gebeuren om van deze opleidingen een banaba te maken.

Gesteld dat ze dat nog altijd willen, is het aan de hogescholen om een dossier in te dienen. De omvorming naar de bama-structuur is ondertussen formeel afgerond, maar via de procedure van de 'toets nieuwe opleiding' blijft uiteraard de mogelijkheid bestaan om nieuwe opleidingen – en dus ook banaba's – aan het opleidingsaanbod toe te voegen. Een alternatief is dat de bestaande vzw's dat doen, maar dan moeten zij eerst de stap zetten van registratie als instelling voor hoger onderwijs.

Welke rol zie ik voor de huidige hivo's, binnen of buiten de professionele bacheloropleidingen? De vraag is natuurlijk of de stap naar een banaba per se gezet moet worden. Op zich twijfel ik niet aan het belang dat de hivo's gehad hebben en nog steeds kunnen hebben bij de verdere professionalisering van de ervaren leerkracht en bij het klaarstomen van een middenkader, voor het innemen van functies als adviseur of in de directie, of bij de inspectiediensten. Er lijkt mij dus wel ruimte te zijn voor dergelijke opleidingen, al hoeft dat niet noodzakelijk te betekenen dat ze dan enkel als banaba aangeboden kunnen worden. Omgekeerd hoeft een eventuele besteding van de huidige situatie, waarbij de hivo's als aparte vzw's de opleiding blijven aanbieden, niet te betekenen dat er daarom geen nauwere banden met de lerarenopleidingen gesmeed kunnen worden.

Op uw tweede vraag over de financiële ondersteuning wil ik het volgende zeggen. De financiering aan de hivo's moet u dan ook mede in dit licht zien. Tot voor kort zaten we in de wat vreemde situatie dat we de hivo's

niet de minste erkenning of ondersteuning gaven, maar wel een toelage gaven aan de houders van het diploma of getuigschrift dat daar werd uitgereikt.

In 2008 hebben we dan voor de eerste keer in een subsidie voorzien. Op de onderwijsbegroting hebben we een bedrag van 100.000 euro uitgetrokken voor de financiering van de hivo's. Eenzelfde bedrag is voorzien voor 2009.

Die subsidie is gekoppeld aan de intentieverklaring die de hivo's op 15 mei 2008 gesloten hebben. In de intentieverklaring verbinden de hivo's zich ertoe om de kwaliteit van het eigen instituut te optimaliseren en transparant te maken. In deze verklaring onderschrijven zij onder andere het doel van de opleiding, de inschrijvingsvoorwaarden en het minimale aantal studiepunten en contacturen. Daarenboven engageren zij zich ertoe hun beleid meer te stroomlijnen en daartoe ook te overleggen. Nu is het zo dat de opleiding soms erg verschilt naargelang de plaats waar ze aangeboden wordt.

We zullen zien hoe dat nu loopt. Afhankelijk van de resultaten gaan we op deze manier voort, ofwel zullen we moeten concluderen dat de toekomst enkel in een banaba zit, waarbij de meest eenvoudige weg dan is dat die vanuit de departementen lerarenopleiding wordt ingericht.

Op uw vijfde vraag wil ik het volgende zeggen. Wat de toekomst ook brengen mag, ik heb er op zich geen bezwaar tegen dat de opleiding ook opengesteld zou worden voor bachelors van de lerarenopleiding secundair onderwijs. Het aanbod van de nascholing moet voor elke nood in een bevredigend antwoord kunnen voorzien. Momenteel is de opleiding inderdaad vooral gericht op leraren en directeurs uit het basisonderwijs. Als zo'n opleiding ook zinvol zou zijn voor leraren en directies in het secundair onderwijs, dan kan een adequate oplossing gevonden worden in het openstellen van de huidige opleidingen of in het heroriënteren van een aantal bestaande opleidingen.

U vroeg of het de bedoeling is om de diplomatoelage in de toekomst te bewaren. Of de diplomatoelage – dat is op dit ogenblik een niet-verworven salarisschaal – in de toekomst altijd behouden zal blijven, kan ik moeilijk voorspellen. Ik heb op dit ogenblik geen plannen om eraan te raken. Het lijkt me wel wenselijk om in de gaten te houden of de opleiding erin slaagt een reële meerwaarde voor de afgestudeerden te bieden, en hoe die zich verhoudt ten aanzien van eventuele andere opleidingen.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik dank u voor uw duidelijk antwoord, mijnheer de minister. Het is goed om de mogelijkheden en alle gevolgen eens naast elkaar te zetten.

Heb ik goed begrepen dat de subsidiëring van vorig en dit jaar voorwaardelijk is? Klopt het dat er een intentieverklaring aan gekoppeld is? Wordt dat geëvalueerd? Of wordt de subsidiëring structureel als ze geen banaba's zouden worden?

Minister Frank Vandenbroucke: Eigenlijk hebben we impliciet gezegd dat we voor twee jaar subsidiëren. We zullen moeten uitzoeken hoe en of we dat voortzetten. Ik denk dat ik heb duidelijk gemaakt dat er inderdaad een evaluatie komt. We moeten kijken hoe dat loopt. Dan moeten we samen met de sector uitmaken of men moet opteren voor een banaba, dan wel of men op die manier kan voortwerken. Het is inderdaad niet structureel. We moeten dat eind 2009 evalueren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de voetbalacademie als huisonderwijs

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de minister, in Vlaanderen is kort geleden een voetbalacademie opgericht voor zeer jonge voetballerij. De jongste ingeschreven leerlingen zijn tien jaar. Deze academie biedt haar leerlingen zowel een sport- als een secundaire onderwijsopleiding aan via een systeem van huisonderwijs. Deze opleiding moet de kinderen voorbereiden op een latere loopbaan als professionele voetballer. De kinderen worden op geen enkel moment tewerkgesteld door de academie, noch door de vaste partnerclub van de academie. De ouders van deze kinderen sluiten wel een opleidingsovereenkomst met de academie.

In deze contracten zijn echter enkele dubieuze bepalingen opgenomen. De contracten worden aangegaan voor zes jaar en zijn verlengbaar met drie jaar en zelfs nadien misschien nog verlengbaar. De leerlingen worden verplicht zich aan te sluiten bij de partnerclub, een voetbalclub dus, van de academie voor de hele periode van de opleiding.

De ouders erkennen uitdrukkelijk dat de financiering van het opleidingsprogramma gebaseerd is op de opleidingsvergoedingen die door de partnerclub aan de academie betaald worden en beloven dan ook mee te werken aan de bevordering van de samenwerking van de academie met de partnerclub. Indien niet, behoudt de academie zich het recht de eventuele schade, namelijk de investeringskost in de opleiding van de leerling, te verhalen op de verantwoordelijke.

Bovendien eigent de organisator van deze academie zich het recht toe om later eventuele professionele contracten van deze spelers te onderhandelen. De kinderen wordt voorts verboden een overeenkomst aan te gaan met een spelers-agent of -makelaar vooraleer ze achttien jaar zijn geworden.

Via huisonderwijs verbindt de academie zich tot een optimale begeleiding van de leerling bij het vervullen van de wettelijke leerplicht. Om het officiële getuigschrift basisonderwijs of om een diploma secundair onderwijs te behalen, moet de leerling bijkomend slagen voor de examens georganiseerd door de Vlaamse overheid in de erkende examenscholen of voor de Vlaamse examencommissie.

Het is eenvoudig in te beelden dat sommigen van deze kinderen in de loop van hun professionele loopbaan in een zeer netelige situatie terechtkomen. De combinatie van enerzijds de clausule van de hoge opleidingsvergoeding en anderzijds het recht op eerste onderhandeling in hoofde van de academie zorgt ervoor dat er zelfs een fundamenteel risico bestaat op sociale uitbuiting, gedwongen transfers en zelfs mensenhandel.

Omdat het hier gaat over een private instelling die geen lid is van de nationale voetbalbond, noch er directe banden mee heeft, staat de Belgische Voetbalbond buitenspel. Dat is de context.

Mijnheer de minister, bent u als minister van Onderwijs op de hoogte van het bestaan van dergelijke contracten? Kunt u uitsluitel geven of de betreffende academie voldoet aan alle voorwaarden om in overeenkomst te zijn met de bepalingen betreffende het huisonderwijs?

Zijn er nog voorbeelden van dergelijk georganiseerd huisonderwijs? Ik dacht altijd dat huisonderwijs op gezinsniveau of misschien iets ruimer georganiseerd werd. Het lijkt me een grote organisatie om huisonderwijs aan te bieden.

Ik verwijs naar de actie in Klasse waarbij supporterende ouders van voetballende kinderen werd gevraagd om niet te competitief te zijn en om fair play aan te moedigen. Hoe beoordeelt u dit project van de voetbalacademie in het licht van die actie?

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: Mijnheer de minister, collega's, ik sluit me aan bij de problematiek geschetst door mevrouw Poleyn. De sportscholen en de topsportscholen hebben al langer mijn interesse. Er zijn diverse private initiatieven op het terrein. Zij zijn deels ontstaan doordat onze topsportschool en de sportscholen niet altijd een soepele structuur toelaten. De discussie is al gevoerd in de plenaire vergadering. We moeten dat evalueren en eventueel bijsturen. Er zijn ook interessante voorstellen gedaan in de commissie voor Sport. Ik wil ervoor pleiten om dit mee te nemen in de volgende legislatuur. De

bedoeling zou zijn om tussen de ministers bevoegd voor Onderwijs en voor Sport, hopelijk in samenspraak met de betrokken commissies, te komen tot een structuur die het toelaat om nog steeds particuliere initiatieven in te schakelen en te combineren met onderwijs, maar dat die toch aan bepaalde regels moeten voldoen.

Ik weet niet op welke academie mevrouw Poleyn doelt. Ik weet van een voetbalacademie verbonden aan Anderlecht. Die zal het wellicht niet zijn. Ook daar stelt zich een probleem bij de afstemming op onderwijs. Er is werk aan de winkel.

De voorzitter: Minister Vandembroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandembroucke: U vraagt of ik op de hoogte ben. De contracten waarvan sprake in de vraag zijn mij niet bekend. Overigens vormen de juridische en financiële afspraken die gemaakt worden tussen de verstrekker van privéonderwijs en de ouders van leerlingen die voor dit onderwijs kiezen, een aangelegenheid die volstrekt buiten de bevoegdheid van de Vlaamse onderwijsoverheid valt. Dat betekent dat het onderwijsdepartement noch gemachtigd is om dergelijke informatie in te winnen, noch op een of andere manier van die informatie gebruik zou mogen maken.

Onze eigen Vlaamse bevoegdheid binnen het beleidsdomein Werk omvat echter wel de spelregels voor sportmakelaars. Daarom heb ik opdracht gegeven aan de inspectie van het departement Werk en Sociale Economie om na te gaan of in dit geval de betrokken spelregels worden gerespecteerd.

Volksvertegenwoordiger Jef Van den Bergh stelde op het federale niveau in de commissie Werk op 3 februari 2009 een gelijkaardige vraag aan minister van Werk Milquet, en zij antwoordde: "Ik zal een advies vragen aan de paritaire commissie van sport over dergelijk contract en indien noodzakelijk kan ik nog een vraag stellen aan de inspectiedienst van de FOD WASO." (federale overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg). Er wordt dus op vele fronten nagegaan of hier koosjer gehandeld wordt.

U vraagt of ik uitsluitel kan geven of dit overeenkomstig de bepalingen betreffende het huisonderwijs gebeurt. Huisonderwijs is onderwijs dat ouders zelf organiseren en bekostigen. Ouders dat zelf laten organiseren laat hen toe het onderwijs uit te besteden aan derden of aan een privéonderwijsinstelling, dat wil zeggen een niet-erkende. Het in orde zijn met de leerplicht slaat niet op de privéonderwijsinstelling maar steeds en uitsluitend op de ouders van de betrokken leerplichtige minderjarige leerling of op de personen die deze leerling in rechte of in feite onder hun bewaring hebben.

Privéonderwijsinstellingen moeten zich als entiteit niet conformeren aan de leerplichtwet. Vragen of betrokken

instellingen voldoen aan een resem onderwijskundige criteria neigt immers naar een soort erkenningsstatuut, waar privéscholen geen overheidserkenning genieten en die meestal ook niet beogen.

Wat we wel kunnen doen, is het volgende: het lopende schooljaar 2008-2009 is het eerste schooljaar waar aan mijn administratie een aantal gevallen werden gesignaleerd van leerplichtigen die opteren voor huisonderwijs via de voetbalacademie Jean-Marc Guillou in Tongerlo. Het zijn er dertien verspreid over de niveaus basis- en secundair onderwijs.

Tot hiertoe heeft de onderwijsinspectie met betrekking tot één van deze jongeren een controle uitgevoerd. De conclusie van dit inspectieonderzoek luidt dat het georganiseerde onderricht beantwoordt aan de doelstellingen van huisonderwijs zoals vastgelegd in de leerplichtwet, namelijk: ten eerste, het onderwijs is gericht op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind en op de voorbereiding van het kind op een actief leven als volwassene; ten tweede, het onderwijs bevordert het respect voor de grondrechten van de mens en voor de culturele waarden van het kind zelf en van anderen. Binnen afzienbare tijd zal ook met betrekking tot de andere leerplichtige leerlingen van de academie een onderwijscontrole plaatsvinden.

De actie van Klasse, die dateert van begin 2008, was erop gericht om ten aanzien van ouders van leerlingen die intensief sport beoefenen, goede attitudevorming te stimuleren – principes zoals fair play, teamworking enzovoort. De voetbalacademie, als privé-instelling, en het toenmalige initiatief van Klasse, zijn echter twee zaken waartussen geen enkele relatie bestaat.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U antwoordt natuurlijk wat u kunt antwoorden als minister.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik doe wat ik kan, zoals Olek van Bart Moeyaert.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik wil u ook niet forceren tot andere uitspraken, maar ik ben wel blij dat u zegt dat zowel binnen Werk als Onderwijs de rol die de overheid kan spelen, namelijk inspecteren dat de regelgeving wordt gevolgd, ook effectief gespeeld zal worden.

Ik denk dat dat een duidelijk signaal is.

Er zijn nog andere voetbalacademies, die tijdens de vakantie of naschools stages aanbieden. Maar deze voetbalacademie werkt eigenlijk met een internaatsysteem, waarbij kinderen zes jaar aan een stuk de opleiding volgen en bijna eigenaars zijn van de onderneming.

De onderwijsinspectie controleert of het programma dat de leerlingen volgen, beantwoordt aan de principes van

de grondrechten van de mens. Maar als men de opbouw van de academie bekijkt en ziet hoe de contracten een soort eigenaarschap geven over de leerlingen, is dat heel vergaand. Dat is veeleer een vraag vanuit Sport en we zullen wel horen wat minister Anciaux daarop antwoordt. Maar ik stel me toch vragen bij het respect voor de grondrechten van de kinderen.

Minister Frank Vandenbroucke: Wat ik als minister van Werk zal ondernemen, maar we gaan dat niet te luid roepen, gaat natuurlijk daarover.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de minister, stel dat deze onderneming contact zoekt met een gewone secundaire school en vraagt om het onderwijsprogramma over te nemen, maar dan nogal flexibel. Kan een school zo'n samenwerkingsovereenkomst met een bedrijf aangaan?

Minister Frank Vandenbroucke: Uw vraag is een beetje gecompliceerd en tegelijkertijd eenvoudig. Er zijn erkennings- en financieringsvoorwaarden voor een school. Die hebben te maken met wat ze doet, eindtermen enzovoort, maar natuurlijk ook met de organisatie. Het is niet zo eenvoudig om te zeggen dat iemand anders het komt overnemen. Ik denk bijvoorbeeld aan diplomavoorwaarden en dergelijke.

Op het eerste gezicht is het een beetje theoretisch. U hebt een punt gemaakt met te wijzen op dit toch wel verontrustende dossier. Ik denk dat we alle mogelijke aanknopingspunten moeten gebruiken. We gebruiken die ook, vanuit mijn bevoegdheid Werk inzake sportmakelaars, federaal minister Milquet doet dat, en ook vanuit mijn bevoegdheid Onderwijs gebeurt dat. Dat is natuurlijk een 'light touch', huisonderwijs inspecteren. Dat is wat we voorlopig kunnen doen. Maar misschien moeten we even kijken wat dat geeft.

Mevrouw Sabine Poleyn: We hebben vijf topsport-scholen voetbal. Ik ben geen specialist van de topsport-scholen, maar als zou blijken dat de ouders veel interesse hebben voor dergelijke privé-initiatieven, moeten we daar dan conclusies uit trekken voor de topsportscholen of niet? Ik durf er geen uitspraken over doen en wil de twee elementen niet verbinden, maar de vraag rijst wel.

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: Mevrouw Poleyn heeft melding gemaakt van een situatie in Westerlo. Ik heb weet van een situatie in Anderlecht, waar men nauw samenwerkt met het lokale college.

Ik stel vast, en dat geldt niet alleen voor voetbal, dat een aantal sportfederaties – bijvoorbeeld de ruitersportfederatie heeft daar melding van gemaakt – problemen ondervinden om hun trainings- en opleidingsprogramma's af te stemmen op het schoolse systeem.

Ik blijf pleiten, ook vanuit mijn politieke overtuiging, om maximaal particuliere initiatieven mogelijk te maken, weliswaar onder strikte voorwaarden. Ik blijf pleiten voor een flexibele samenwerking met onderwijs. Ik denk dat we dan ook voor een deel het huisonderwijs kunnen uitschakelen. Ik zeg niet dat huisonderwijs de facto slecht is, maar het is wellicht nuttig dat bepaalde federaties en bepaalde sportinitiatieven zo maximaal mogelijk kunnen samenwerken met het reguliere onderwijsaanbod, van welke koepel dan ook. Ik heb vastgesteld dat bijvoorbeeld Anderlecht daar lokaal een regeling voor heeft. Zo zijn er wellicht nog initiatieven, maar het vergt soms nogal wat maatwerk. Ik pleit ervoor dat, in overleg met Sport, die systemen nog beter op elkaar worden afgestemd.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik noteer dat punt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de stilgevallen nieuwe opleidingen hoger beroepsonderwijs (hbo)

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mevrouw de voorzitter, in 2008 had de Vlaamse Regering de bedoeling enkele nieuwe hbo-opleidingen van start te laten gaan, als proefproject, als voorloper van het komende hbo-decreet. Mijnheer de minister, hiertoe vroeg u advies aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), die enkele beroepscompetentieprofielen ter beschikking stelde. Ook binnen het onderwijs en de sociaaleconomische sector werden een aantal interessante mogelijke opleidingen uitgeschreven, die beantwoorden aan de nog steeds geldende definitie van hbo en beantwoorden aan een elan en een opleidingsbehoefte. Bovendien groeide het draagvlak in de samenleving voor die nieuwe hbo-opleidingen.

In april 2008 stelde mevrouw Van Kerrebroeck in deze commissie een vraag naar de resultaten van het SERV-advies. In uw antwoord gaf u aan te verwachten dat de ontwikkeling van de opleidingen in september 2008 van start zou kunnen gaan. Sindsdien werd, alleszins naar mijn weten, ter zake geen verder initiatief genomen. Ik meen dat geen enkele nieuwe opleiding van start is kunnen gaan, maar misschien heb ik het bij het verkeerde eind.

Intussen verwachten we hier in het parlement wel het ontwerp van decreet met betrekking tot het hoger beroepsonderwijs. Zoals we vorige week ook hebben vastgesteld, is dat ondertussen afgeslankt, tot enkel niveau 5, terwijl een aantal gesuggereerde opleidingen

voor die proefprojecten ook gingen over niveau 4, waarbij samenwerking tussen secundair onderwijs en volwassenenonderwijs en zelfs met het hoger onderwijs wordt gestimuleerd.

Mijnheer de minister, klopt het dat in 2008-2009, dus dit schooljaar, in het kader van dit proefproject uiteindelijk geen nieuwe hbo-opleidingen, al dan niet op basis van de SERV-profielen, van start zijn gegaan? Wat zijn de redenen hiervoor? Blijft u bij de procedure waarbij het de SERV is die een bindend voorstel doet met betrekking tot beroepscompetentieprofielen? Zullen die kandidaat-opleidingen hun plaats krijgen in het nieuwe hbo-ontwerp? Wat gebeurt er met die elementen die eigenlijk thuishoren bij niveau 4? Welke procedure kan in dat geval worden gevolgd? U had het vorige week over flexibiliteit voor dat niveau 4. U stelde dat personen die nu buiten het hbo-decreet vallen, nog altijd de beloofde voordelen zouden hebben. Er zou sprake zijn van flexibiliteit. Op welke wijze gaat de overheid dat doen? Wordt er bijvoorbeeld modulair gewerkt? Is er sprake van de erkenning van eerder verworven kwalificaties en competenties?

In uw antwoord op de vraag van mevrouw Van Kerrebroeck gaf u op een bepaald ogenblik aan dat was voorzien in een bedrag van 30.000 euro per opleiding. Het was me niet zo duidelijk. U sprak zichzelf enigszins tegen. Op een ander ogenblik stelde u immers dat er geen extra middelen waren. Was er in extra middelen voorzien, en zo ja, wat is er gebeurd met die middelen?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Om te beginnen zou ik willen zeggen dat het nooit de bedoeling is geweest om nieuwe opleidingen van het hoger beroepsonderwijs al tijdens het schooljaar 2008-2009 van start te laten gaan. Er worden tijdens dit schooljaar wel de nodige voorbereidingen getroffen zodat, eenmaal het decreet van kracht is, zo snel mogelijk een reeks nieuwe opleidingen kan worden opgestart. In het najaar van 2008 leverde de SERV zes beroepscompetentieprofielen – tandartsassistent, dispatcher internationale handel, operationeel manager retail, ploegbaas schilder- en decoratiewerken, fitnessbegeleider en polyvalente medewerker grafimedia – aan, die konden worden ingeschaald in de kwalificatiestructuur. De inschaling van die beroepscompetentieprofielen werd uitbesteed en vond plaats tijdens de maand januari 2009. Op dit moment bespreekt de administratie de resultaten van dit inschalingsproject met de organisatie die voor de inschaling instond.

Half januari 2009 leverde de SERV acht bijkomende beroepscompetentieprofielen aan, namelijk praktijkassistent in de eerstelijnsgezondheidszorg, binnenvaartkapitein, onderhoudsmecanici zware havenwerktuigen, pijpfitter, douanedeclarant, podiumtechnicus beeld,

podiumtechnicus geluid en podiumtechnicus licht. Voor de inschaling van die projecten werd door de administratie een bestek opgemaakt en kunnen tot half februari offertes worden ingediend. Dit tweede inschalingsproject zal rond de paasvakantie worden afgerond. Nadat die inschalings zijn uitgevoerd, zal een tweede projectoproep worden gelanceerd, waarin blauwdrukken voor opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en het secundair-na-secundair onderwijs worden ontwikkeld. Die zullen de basis vormen van de eerste nieuwe opleidingen binnen het hoger beroepsonderwijs en het secundair-na-secundair onderwijs.

Ik kom tot uw tweede vraag. We zijn van oordeel dat door met de verwachtingen van de sociale partners rekening te houden, een betere aansluiting op de arbeidsmarkt wordt gerealiseerd en civiel effect wordt gegarandeerd. Om die reden worden de competenties die men verwacht van een beginnend beroepsbeoefenaar, zoals geformuleerd in een beroepskwalificatie, de te bereiken einddoelen in het onderwijs. Bij het uitwerken van de beroepscompetentieprofielen zorgt de SERV voor een actieve betrokkenheid van de actoren uit de betrokken sectoren. Indien het gereguleerde beroepen betreft, worden de federale en internationale bepalingen voor de beroepsuitoefening mee opgenomen in het uitwerken van de beroepscompetentieprofielen. De beroepscompetentieprofielen zijn zo uitgewerkt en geformuleerd dat ze bruikbaar zijn voor opleidingen. Zo worden bijvoorbeeld de onderliggende kennis, vaardigheden en attitudes geformuleerd die voor de competenties verworven moeten zijn.

De kandidaat-opleidingen zullen zeker hun plaats krijgen in het nieuwe ontwerp van decreet. In het ontwerp van decreet worden de procedures vastgelegd om nieuwe opleidingen te programmeren, en die zullen ook gelden voor de kandidaat-opleidingen.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: En de middelen? U sprak in uw antwoord aan mevrouw Van Kerrebroeck over 30.000 euro per opleiding.

Minister Frank Vandenbroucke: Dat durf ik nu niet te zeggen. Het staat me niet helder voor de geest. Bovendien zal het financieringsmechanisme tussen secundair-na-secundair en hbo fundamenteel verschillend zijn. De vraag is waar ze worden ingeschaald. Voor hbo gaan we iets apart moeten doen. Dat staat ook uitgelegd bij de ontwerp teksten van het voorontwerp van decreet. Het secundair-na-secundair valt natuurlijk in het bestaand financieringsmechanisme van het secundair onderwijs.

De moeilijkheid nu is op welk niveau we ze gaan inschalen. Daar hangt de uiteindelijke financiering van af.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. De beloofde flexibiliteit voor de

opleiding secundair-na-secundair zal er effectief wel komen. Komt die er via een besluit?

Minister Frank Vandenbroucke: Neen, dat is decretaal werk. We zullen dat hier bespreken.

Mevrouw Sabine Poleyn: In de volgende legislatuur dan.

Minister Frank Vandenbroucke: Neen mevrouw, ik hoop dat u blijft werken zoals dat moet. U bent daarvoor verkozen. We zullen dat hier bespreken.

Mevrouw Sabine Poleyn: Zeer goed. Ik ben er blij om.

Minister Frank Vandenbroucke: Uw ongeduld siert u en u kunt dat omzetten in logistiek werk.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik vroeg u of deze kandidaat-opleidingen een plaats zullen krijgen. U zegt van wel, maar natuurlijk alleen als ze beantwoorden aan de beroepscompetentieprofielen?

Minister Frank Vandenbroucke: Absoluut. Dat moeten we bij de inschaling doen.

Mevrouw Sabine Poleyn: U weet wellicht wat ik eigenlijk bedoel. Toen hbo voor het eerst werd gelanceerd, zijn er heel wat creatieve geesten uit het onderwijsveld gaan samen zitten om de behoeften van de regionale arbeidsmarkten na te gaan en te onderzoeken wat men kan aanbieden. Ze komen er blijkbaar niet uit door de procedure bij de SERV. Ik vind het wel goed dat u via de SERV werkt. Maar ik vraag me af of men de arbeidsmarkt ook op regionaal niveau beschouwt en niet alleen op Vlaams niveau. We zijn natuurlijk een kleine regio, maar toch zijn er ook sterke socio-economische verschillen.

Minister Frank Vandenbroucke: Voor de ontwikkeling van een beroepscompetentieprofiel is dat in principe geen probleem. Veronderstel dat men zegt dat er een regio is waar een bepaald beroepscompetentieprofiel kan worden geïdentificeerd en zeer relevant is, dan kan dat worden ontwikkeld en via de SERV aan ons worden bezorgd. Het is eigenlijk niet echt een issue.

Mevrouw Sabine Poleyn: Dat zal dan hopelijk duidelijk worden via de SERV.

Via die procedure gebruiken we enkel het criterium van de arbeidsmarktrelevantie en niet – wat helemaal in het begin werd meegegeven – het idee van een leerladder, van een aantal zones waar minder hoger onderwijs wordt aangeboden, zoals Meetjesland, Westhoek, Noord-Limburg. Dat was de oorspronkelijke bedoeling.

Minister Frank Vandenbroucke: Dat was misschien zo in het begin, maar er moet een arbeidsmarktfinaliteit zijn. Daar blijf ik bij.

Mevrouw Sabine Poleyn: Op zich is dat wel spijtig omdat daardoor een bepaalde dynamiek is stilgevallen.

Minister Frank Vandenbroucke: We kunnen daarover nog discussiëren wanneer het ontwerp van decreet er ligt. We willen nu eens echt beantwoorden aan behoeften uit de samenleving.

Mevrouw Sabine Poleyn: Daar kan ik het mee eens zijn, maar het zou een bijkomende overweging kunnen zijn.

De voorzitter: De heer Pieters heeft het woord.

De heer Leo Pieters: Mijnheer de minister, nog niet zo heel lang geleden heb ik u al eens een vraag gesteld over het hbo waar schijnbaar alleen verpleging in zou worden opgenomen. U geeft nu aan dat er een 6 tot 8-tal nieuwe richtingen inzitten. U hebt toen ook al gezegd dat u dit niet aan het secundair onderwijs wilde koppelen.

Als er naar aanleiding van de arbeidsmarktrelevantie vanuit scholen het initiatief zou komen of er interesse zou zijn om hun zevende jaar om te bouwen naar een hbo, wordt dit dan in aanmerking genomen? Zij zijn immers gekoppeld aan secundaire scholen.

Minister Frank Vandenbroucke: Nee, behalve voor verpleegkunde niet. Wij willen hbo 5 in hogescholen, volwassenenonderwijs en samenwerkingsverbanden en verpleegkunde in het secundair onderwijs. Dat is een uitzondering, maar men moet weten wat men wil.

De heer Leo Pieters: Als er voor andere richtingen een arbeidsmarktrelevantie is, dan zou mogelijk kunnen worden overwogen om het mee op te nemen in het hbo?

Minister Frank Vandenbroucke: U kunt dit nog niet weten omdat het redelijk recent is. We maken nu een onderscheid tussen het kwalificatieniveau 4 – typisch een zevende tso en we spreken over secundair-na-secundair en niet over hbo – en hbo kwalificatieniveau 5 – dit zit niet in het secundair onderwijs qua organisatie, met uitzondering van de vierde graad verpleegkunde.

Maar iedereen die een goed idee heeft, is welkom.

De heer Leo Pieters: Maar werkt u met wat er nu bestaat in de secundaire scholen? Als de scholen proberen om een zevende jaar tso uit te werken – vroeger was dit een graduaat –, dan zou het niet kunnen omdat het secundaire scholen zijn.

Minister Frank Vandenbroucke: Voor de derde keer: als het op het kwalificatieniveau 4 is, wel, als het op het kwalificatieniveau 5 is, dan niet. Dat is ons idee. Ik stel voor dat we dit uitpraten wanneer we het ontwerp van decreet bespreken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
